

ТЕМИТЕ ОТ МЕДИИТЕ

12.12.2013 Г.

Българско национално радио

✓ **Васил Велев: Без да има развита индустрия, иновациите увисват**

Индустрията изисква иновации и обратно – без да има развита индустрия, иновациите увисват. Това заяви в предаването "Нещо повече" **Васил Велев** – председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Не може Европа и старите развити икономики, които в момента са все още в лидерски позиции, да правят само финансови инвестиции, деривати, които се откъсват от реалния свят, от реалната икономика и да смятат, че дълго време ще успеят да запазят лидерски роли в съвременния свят. Виждаме как Европа се деиндустриализира и производствата се изместват към Азия. Някои от тях за известно време минаха през България. Сега е поставен отново на дневен ред въпросът за реиндустриализацията, защото това е заблуда, която всъщност и кризата помогна да бъде разкрита. Страни, които запазиха промишлеността си, индустрията, много по-лесно минаха през кризата, много по-леко от други, които се деиндустриализираха. Сега целият въпрос е дали при този вече осъзнат процес, при тази осъзната необходимост за реиндустриализация на Европа, България може да извлече повече ползи. Това може да се случи, защото ние имаме добра макросреда, имаме ниски данъци, които не са обаче сами по себе си достатъчни да привлекат инвестиции. За да се привлекат инвестиции, трябва и по-добра бизнес среда, трябва и подготвени кадри, трябва промяна в образованието. Държавата не следва да дава повече пари за проекта АЕЦ "Белене", посочи Велев и добави: Ако сметката на някой инвеститор му излиза, нека да го прави, а страната ще има участие, което ще се оцени на база на направеното до момента – за лиценза, за площадката, аванси за оборудване и т.н. Т.е. това, ако ще се прави, трябва да е бизнес проект без държавни гаранции, без допълнителни разходи от данъкоплатците. По подобен начин би следвало да се разглеждат и другите проекти. Ако самата държава иска да инвестира бюджетни средства, това винаги вече е под въпрос за ефективността, а когато частен инвеститор го прави, той си прави сметката и вероятността проектът да се окаже неуспешен е по-малка, и второ – няма риск за бюджета.

Вестник Труд

✓ **Бизнесът ще наема по-малко хора в началото на 2014 г.**

Новата година няма да започне с добри новини за безработните. Търсенето на служители ще спадне през първото тримесечие на 2014-а, показва изследване на българския офис на международната компания за подбор на кадри "Менпауър" сред 750 компании в София, Пловдив, Варна, Бургас и Русе.

11% от работодателите са заявили, че ще наемат хора в първите 3 месеца на 2014 г. Всяка десета фирма обаче ще съкращава персонал. За сравнение през четвъртото тримесечие на т.г. 17% планираха назначения, а 13% смятаха, че ще освобождават хора.

Най-добри шансове за намиране на работа в началото на новата година има в земеделието, финансите, застраховането, недвижимите имоти, производството, бизнес услугите. Най-песимистични са нагласите в ресторантьорството, хотелиерството, минната индустрия, транспорта и комуникациите.

Според управляващия директор на "Менпауър България" Надя Василева оптимизмът в земеделието се дължи на интереса на чужди инвеститори към отглеждането на лозя. Предстои да се отворят 12 винени изби, а експортът на вино се е увеличил с 5,4% от началото на 2013 г., каза Василева.

Регионалният разрез показва, че компаниите в Пловдив ще търсят най-много работници. Фактор за това са множеството проекти в областта, които съвсем скоро ще отворят около 30 000 места, коментира Василева. Сред тях са създаването на логистичен парк близо до Пловдив и строежът на студентско селище. Работни места предлагат и новооткритите магазини "Лидл" в Асеновград. В София изграждането на технологичен парк ще открие 100 работни места. Още 300 души ще се търсят в производството в близост до столицата.

Въпреки високата безработица липсата на квалифицирани кадри продължава да е проблем за българските компании. В момента има над 200 свободни места за шивачки на кожени автомобилни седалки, а подходящи кандидати, които да запълнят позициите, са твърде малко, дава пример Василева.

✓ Икономисти: Инвестициите са се сринали наполовина

Преките чуждестранни инвестиции в България са намалели два пъти за последната година. Данните са на база 9-месечието и са анализирани от икономистите на БАН. Според проф. Гарабед Минасян годината е безнадеждно загубена за българската икономика, а домакинствата не трябва да очакват нещо по-добро и догодина, съобщава БНР.

"Износът олицетворява визовия принос на brutния вътрешен продукт, който тази година вероятно статистиката ще отчете някъде на около половин процент. Един такъв ръст за нашата икономика е много повече лоша новина, отколкото добра новина, защото добрите новини за нашата икономика по отношение на brutния вътрешен продукт трябва да бъдат за темпове на ръст примерно от 3 процента нагоре. Имам предвид изоставането, което имаме спрямо Европейския съюз", смята Минасян.

Ясно изразената тенденция на дефлация също не трябва да успокоява, предупреждават икономистите.

"При този хаос, който наблюдаваме в страната, и абсолютно неадекватни действия както по отношение на избора на възлови позиции и места просто заради партийното назначение и забавянето на приемането на възлови закони, и много повече от изкривяване при приемането на възлови закони, всичко това стои в основата на лошото икономическо развитие. Въобще Световната банка в това отношение е категорична - ако няма спокойствие, ако има силно социално напрежение, първата работа на инвеститорите е да избягат", каза още Минасян.

✓ Рестартират икономиката с 800 млн. лева в бюджета за харчене

Рестартът на икономиката, заложен в Бюджет 2014 г., ще дойде от заложен в него 800 млн. лв. за бюджетни разходи, насочени към инвестиционни проекти.

Това посочи пред bTV депутатът от БСП Румен Гечев, акцентирайки върху нуждата България да подкрепя публичните разходи, за да излезе от кризата.

"ГЕРБ се държаша неадекватно през втората половина на управлението си. Наследиха голям фискален резерв, рекордно висока икономика и вместо да подкрепят икономиката с публични разходи, Дянков затегна коланите. Тази политика влоши тенденциите на кризата", обясни той.

По думите му България трябва да постъпи като редица други икономики - да развърже кесията, за да стимулира икономиката.

Депутатът от ГЕРБ Владислав Горанов беше категоричен, че не е коректно правителството с най-ниско доверие да харчи най-много пари".

"Дори една Гърция, която харчи много повече отколкото събира от хората, то трябва отдавна да са в растеж което не се случва", обясни той с уточнението, че българските фискални мултипликатори попадат под единицата, което значи, че теорията за харченето по политически причини, водещо до по-голям растеж на практика не работи.

Гечев уточни, че публичните разходи помагат, но не са панацея и посочи положителни данни за икономическо възстановяване и данни за 30 на сто растеж в отрасли като електротехниката.

"Продажбите на дребно растат и оборота на дребно също", добави той. Гърция отново беше дадена като пример с факта, че е заложила растеж в бюджета си за 2014 г. за първи път от години.

Като хвалене с харчене на пари на назаем определи Горанов плановете за 800 млн. лв. в бюджета.

„Бюджетът прави опит да реши някои социални проблеми - да. Колегите се хвалят с това, че искат да харчат пари, но това са пари на заем и те ще бъдат дадени с цел евентуално да заживеем малко по-добре", каза той с уточнението, че „едва ли не задлъжняването е добродетел".

✓ Обещание: Европарите за земеделие щели да бъдат спасени

За пореден път министерството на земеделието и ръководството на държавен фонд "Земеделие" увериха, че в края на годината България няма да загуби евросредства по Програмата за развитие на селските райони. Въпреки огромното изоставане в усвояването през тази година зам.-министър Явор Гечев, отговорен за програмата, и цялото ръководство на фонда обясниха на специална пресконференция, че правят всичко възможно да спасят всеки лев. Оставиха си обаче и вратичка за извинение, ако все пак не успеят.

И спасението на парите, и евентуалното оправдание за загубата им се крият в общините. По думите на управляващите програмата доскоро е имало риск от загуба на 250-270 млн. евро. Те трябва да бъдат платени до края на годината, за да не бъдат загубени. 150 млн. евро от тази сума са за т.нар. агроекологични плащания, които по уверенията на министерството ще бъдат разплатени в срок. От останалата сума 26 млн. евро са за проекти на частни стопани.

Остават около 94 млн. евро, за чието усвояване се разчита на общините. Преди време министерството реши да подпише спешно договори с местните власти по програмата за читалища, църкви, културни домове, пречиствателни станции. Веднага след това на кметствата ще бъдат преведени 50% от сумите по проектите и те ще се броят за усвоени. За да се изпълни планът, трябва да се подпишат договори за над 370 млн. лв. Досега факт са споразумения за общо около 163 млн. лв. с 59 общини. До края на седмицата щели да се подпишат и останалите.

За да се спасят европарите, до края на годината общините трябва да поискат да им бъдат платени авансово 50% от отпуснатите суми, но до момента няма нито едно такова искане, защото трябва решение на общинския съвет.

Министерството и фондът не прогнозираха колко общини ще успеят да подадат искания до края на годината. Обясниха обаче, че имало информация, че кметове на ГЕРБ са притискани от партията си да не подават заявки тази година. Твърдението не беше подкрепено с факти.

Повечето кметове, които вече са подписали спешните договори, са от ДПС и БСП. Проектите на общини на ГЕРБ са за около 25 млн. лв., което означава, че авансите по тях може да са 12,5 млн. лв. Не е ясно какво ще е политическото разпределение на общините в новия пакет договори, които трябва да са факт до края на седмицата.

Дори и всички кметове да подадат исканията за плащане до края на годината, пак има риск част от парите да бъдат загубени. Причината е, че ЕК може да не одобри плащанията. Дали това ще се случи, ще стане ясно през февруари.

Вестник Стандарт

✓Издирваме младежите, които не търсят работа

Ще работим индивидуално с всеки от тях, казва Росица Янкова

- Г-жо Янкова, какво е в момента положението с младежката безработица?

- Според Агенцията по заетостта безработицата сред младежите до 29 г. към края на ноември е 20.3%. Но това са данни за регистрираните в бюрата по труда. Докато "Евростат" обяви, че към края на септември безработицата сред хората до 25 г. е 28.3%, при средно за ЕС ниво от 23%. Като бройки това означава 73 000 безработни младежи до 29 г. и 35 500 до 25 г. През последните 4 г. броят на безработните младежи се е увеличил с 15 000 души. В момента също има лек ръст. Но традиционно през зимата безработицата расте. Има обаче и един феномен, който допринася за увеличаването ѝ, особено сред младите - драстично намалява броят на неактивните. Това са хората, които не са включени нито в обучение, нито в заетост, нито пък търсят работа. Фактът, че те намаляват, а безработицата се увеличава, означава, че повече хора търсят услугите на бюрата по труда. Т.е. вече искат да работят. По данни на НСИ от началото на годината до края на септември българите извън работната сила са намалели със 135 000. В същото време броят на заетите е нараснал със 150 000 души.

- Защо ЕС обяви мерки за борба с безработицата сред младежите до 25 г.? Нали за младежи се смятат и хората до 29 г.?

- Така е. Но Еврокомисията отдели като подгрупа тези до 24 г. включително, защото са най-уязвимите. Безработните до 29 г. все имат някакъв опит, работили са нещо. Докато до 25 г. излизат от системата на образованието и в период на криза не могат да започнат работа. Дори не знаят как да си намерят работа. Затова усилията се концентрират именно върху тази група, защото ако бъде изпусната, се маргинализира и лесно може да се превърне в загубено поколение. Ако до 1 г. млад човек, излязъл от училище, не започне работа, много лесно се превръща в дълготрайно безработен. Заради това държавите в ЕС поемат "гаранцията", че в рамките на 4 месеца на тези младежи ще им бъде предоставен пакет от услуги.

- Каква цел си поставя България, инвестирайки тези 230 млн. лв. в следващите 2 г.? Колко трябва да падне младежката безработица?

- По-скоро целта ни е да увеличим заетостта сред младите. Само през 2014 г. в "Гаранция за младежта" сме предвидили да бъдат включени 28 000 безработни младежи до 25 г. На всеки един ще бъде изготвен индивидуален план. Някои ще бъдат насочени директно към работодатели, обявили свободни места. На други след оценка на конкретните нужди ще им бъде осигурено стажуване по специалността - на около 11 000. А на 14 000 души - различни обучения и последваща заетост. Отделно от националния план за насърчаване на заетостта са предвидени около 22 млн. лв., които ще осигурят работа и обучение на 4000-5000 безработни младежи до 29 г. С тези мерки би трябвало да свалим нивото на безработицата сред младите с около 2-3 пункта през 2014 г. Същите цели ще заложим и за 2015 г.

- Какво ще представлява това комплексно обслужване на безработните? Какво ще се случи догодина, когато младеж отиде в бюрото по труда?

- Първата стъпка, която предприемаме, е издирване на младежите, изпаднали от системата на образованието, които не работят, но и не са регистрирани като безработни, т.е. са в групата на неактивните. Вече има работещ механизъм да получаваме данни за напусналите училище деца от Министерството на образованието (МОН). В процеса на издирването им и първоначалното информиране и консултиране ще разчитаме много на помощта на младежките консултанционни центрове към Министерството на младежта и спорта (ММС). Има ги в 31 града. Те ще разясняват ползата от регистрацията в бюрата по труда и ще мотивират младежите да го направят. След като бъде регистрирано, за всяко едно лице ще бъде изготвен индивидуален план за действие, в който ще се прави оценка за неговите знания, умения, нужди. Дори ако е необходимо, ще има психологическо подпомагане и мотивационно обучение. С всеки безработен младеж ще работи конкретен медиатор. Ако лицето има подходящо образование, знания и умения, които се търсят, ще му се предложи работно място на първичния трудов пазар. Тогава директно медиаторът ще го представи на работодатели. Ако лицето е неграмотно, първо ще му се предложи ограмотителен курс. На други - придобиване на професия, която обаче ще бъде съобразена с търсенето на пазара на труда. След това стажуване и търсене на устойчива заетост. Т.е. ангажиментът на трудовия посредник е да се грижи за безработния младеж, докато не му се намери работа.

- Ще има ли достатъчно трудови посредници, които да обгрижват индивидуално тези 35 500 безработни до 25-годишна възраст?

- Въпросът е много правилен. Разчитаме на публично-частното партньорство, в което да се включат различни центрове за професионално обучение, неправителствени организации и търговски субекти. Не се очаква служителите в Агенцията по заетостта да правят абсолютно всичко. Това е препоръка и на ЕК: този план да се изпълнява съвместно със синдикати, работодатели, гражданското общество. Това е по-различното от досегашния подход, в който се очакваше държавата да извършва всичко сама.

- **Младежите може ли да очакват реални мерки като намиране на работа, стаж или обучение още от началото на новата година? Защо парите от Брюксел ще дойдат не по-рано от средата на 2014 г.**

- На практика в началото на годината ще започнем с пари от националния план по заетостта и на по-късен етап ще бъдем подкрепени със средства от европейски програми. В началото на 2014 г. първо ще направим анализ какви специалности ще се търсят на пазара на труда. А в момента обсъждаме съвместния начин на работа с ММС и техните младежки центрове за информиране и консултиране.

Всичко това трябва да стане до месец-два

- **Работодателите освободиха в кризата първо младите, защото са неопитни. Ще започнат ли да ги наемат отново, при положение че все още сме в криза?**

- Вече започва да се усеща съживяване в някои браншове. Освен това, когато има субсидия, много работодатели биха наели хора. Трябва да подпомогнем тези предприятия да излязат от кризата, да преодолеят липсата на собствени средства за разкриване на работни места с цел увеличаване на пазарния си дял. И то именно като наемат млади хора. Защото те са генераторите на нови идеи и при всички случаи ще донесат добавена стойност. В подкрепа на това е фактът, че повече от 9200 младежи са включени през 2013 г. в субсидирани стажове в частния сектор. И 40-50% от тях запазват работните си места - доста по-висок процент успеваемост в сравнение с други целеви групи.

- **Какъв процент от безработните до 25 г. са без никакво образование?**

- Сред безработните в тази възрастова група висшестите са около 10%. Около 40% са със средно професионално образование и останалите 50% са с общо средно, основно или по-ниско образование. Първо тези 50% ще ги обучим, за някои има вариант да се върнат в училище, други пък ще бъдат насочени да запишат висше образование. Това е смисълът на този индивидуален план - да се прецени кое е най-подходящото за младежа.

- **Какво да кажат другите безработни? Усилията на държавата само към младежите ли ще са насочени?**

- Не. Продължаваме да работим за всички безработни със средствата от национален план за действие по заетостта, както и с новата оперативна програма "Развитие на човешките ресурси". Освен младите приоритетна група са и хората в предпензионна възраст, за които мислим програми, с които достойно да се пенсионират. Например, разширяваме обхвата на програмата "Помощ за пенсиониране", като даваме по-гъвкави условия за влизане в нея. Тя вече ще осигурява заетост за срок от 3 до 24 месеца, когато на човек не му достигат до 24 месеца осигурителен стаж и до 2 г. възраст или до 24 месеца стаж при навършена възраст. Заложени сме догодина над 130 души в предпензионна възраст да намерят работа по тази мярка. Пускаме нова програма "Клио" - помощници при археологически разкопки и поддръжка на недвижими паметници на културата. Също нова е програмата "Опазване на българската гора". И по двете ще бъдат наемани безработни с ниска квалификация. За хората на социално подпомагане също има нова програма. Сега те са задължени да полагат труд 14 дни от месеца. От догодина останалите 14 дни ще бъдат включени в курсове за някаква квалификация, така че да може да си търсят работа, а не да стоят цял живот на помощи. Нова програма има и за бежанци, получили статут. На 100 чужденци ще се предложи обучение и заетост след регистрация в бюрата по труда.

- **А как ще коментирате появилите се публикации, които замесват името на новия шеф на Агенцията по заетостта Асен Ангелов в нарушения при усвояването на средства по програми, докато е бил служител в агенцията през 2008-2009 г.? Нали заради подобни сигнали Брюксел критикуваше работата на доскорошния шеф Камелия Лозанова?**

- Считаю, че г-н Ангелов е професионалист, който е преминал през различни нива в системата. Разчитам на него за нужните реформи в Агенция по заетостта, както и да подобри обслужването на клиентите съгласно изискванията на ЕК. Крайно време е да насочим усилията си към постигането на заложените цели и към позитивни резултати. Уверена съм, че както безработните, така и работодателите се интересуват най-вече от това какви нови програми ще се насочат към тях, както и как ще се подобрят условията за кандидатстване.

24chasa.bg

✓ЕК ще преговаря с Русия за "Южен поток"

Постигнато е споразумение Европейската комисия да бъде водеща в преговорите с Русия по изграждането на газопровода "Южен поток". Това съобщи пред журналисти в Брюксел министърът на икономиката и енергетиката Драгомир Стойнев, цитиран от bTV.

Той участва в работна закуска с колегите си от ЕС, през чиито държави преминава трасето на газопровода. Домакин на срещата бе еврокомисарят по енергетиката Гюнтер Йотингер.

„Постигнахме това, което българската страна искаше“, добави Стойнев. Той отбеляза, че българската позиция е била подкрепена от Словения, Унгария и Австрия. „За нас това е изключително важен икономически проект, който ще създаде хиляди работни места в България и ще допринесе за икономическия растеж, няма да се откажем от него“, добави министърът.

„Този проект ще се случи, въпросът е как. За да не сме в положение, в което всяка държава преговаря с Русия и сама постига резултати, трябва да имаме водещ комисар. Постигнахме достъп до тръбата за трета страна, не съм сигурен, че другите държави ще го постигнат“, коментира още Стойнев.

По думите му предстои той и министрите на енергетиката от Италия, Гърция, Унгария, Словения и Австрия, да изпратят официални писма до Йотингер, с което да му предоставят мандат за преговори с Москва. През последните три години и половина е загубено много време, този проект вече трябваше да започва работа, коментира Стойнев.

Той отбеляза, че на българска територия проектът ще следва изцяло българското законодателство, което е хармонизирано с европейското. Стойнев настоя за еднакво отношение към всички държави в ЕС в отговор на въпрос за

разликите между "Северен поток", за който ЕК допусна временно изключение от общностните правила, и "Южен поток". Не трябва да има двойни стандарти, добави той.

[Vesti.bg](#)

✓420 работници съкращават от завода на "Енерсис" в Търговище

420 работници ще бъдат съкратени от завода за производство на батерии на фирма "Енерсис" в Търговище.

От завода посочват като основни причини за реструктурирането липсата на гъвкавост и съдействие от страна на българското трудово законодателство, данъчни процедури и екологични изисквания; трудната ситуация на европейския пазар и наличието на производствен свръхкапацитет и огромните бюрократични разходи в България, които се отразяват силно на международната конкурентоспособност.

Новината за масовите съкращения предизвика шок в целия град.

Предстоящите съкращения и спирането на производството на тягови и стационарни батерии във фирма "ЕнерСис" в Търговище от 31 март 2014 г. бяха повод за спешна среща днес на зам.-областния управител Румен Такоров и кмета на общината Красимир Мирев с ръководството на акумулаторния завод.

На нея директорът Ойген Георг Петерханс е потвърдил намеренията за реструктурирането.

В Търговище се запазва производството на батерии за подводници, в което ще останат ангажирани към 120 работници. Местните ръководители са настояли пред ръководството да се спазва българското законодателство и всеки случай на съкращение и определяне на обезщетение на работник да се гледа персонално.

Обсъдено е и организирането на среща с народните представители от региона, съобщават от областната администрация.

При разговорите е посочено, че местните и държавните власти не могат да влияят на корпоративната политика на компанията, нито да въздействат върху решенията за организиране на производствената дейност.

[inews.bg](#)

✓Обсъждаме възможностите за инвестиции с Китай

Конкурентните предимства на България и възможностите за инвестиции у нас ще са сред темите, които ще обсъди българската парламентарна делегация в Китай.

Посещението е до 17 декември по покана на председателя на Общокитайското събрание на народните представители Чжан Дъцзян и е в навечерието на отбелязването на 65-та годишнина от установяването на дипломатически отношения между двете страни.

В програмата са включени два българо-китайски бизнес форума - в столицата Пекин и в индустриалния център Чунцин. Представители на 23 български компании от лозаро-винарския сектор, енергетиката, хранителната промишленост, земеделието, строителството, машиностроенето, финансовите услуги и туризма ще имат възможност да запознаят представителите на китайския бизнес със свои продукти и производства.

Ще бъдат организирани бизнес презентации и щандове с български стоки и продукти, информира БТА. Като предимства на страната ни пред китайските компании ще бъдат изтъкнати благоприятната инвестиционна среда, достъп до европейския пазар и ниските данъци.

Китай има подчертан интерес към участие в проекти в България за изграждане на пътища, жп и други инфраструктурни обекти, както и в трансграничното сътрудничество в региона.

Делегацията ще е водена от Михаил Миков, а в състава са председателят на "Атака" Волен Сидеров, заместник-председателят на комисията по отбрана Борислав Гуцанов и заместник-председателят на комисията по енергетика Мустафа Карадайъ. В официалната делегация са включени също министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията Данаил Папазов и заместник-министърът на земеделието Явор Гечев. Българските парламентаристи ще бъдат придружени и от голяма бизнес делегация.

[marica.bg](#)

✓ Отписваме с подпис до НАП задължения, натрупани преди 2008-а

Всеки, който е натрупал дългове към държавата отпреди 1 януари 2008 г., може да ги отпише с подаване на писмено възражение пред НАП. Това трябва да стане до края на следващата година. Отписването на задълженията стана възможно с последните промени в Данъчно-осигурителния кодекс. Според тях срокът за отписване на публични задължения с изтекла давност се удължава с една година.

Промените въвеждат ред и в хаоса с единната сметка за плащане на данъци и осигуровки. С последната редакция на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс се променя редът за погасяване на задълженията към хазната. Вече първо ще се погасяват главниците по стари задължения и чак след това лихвите по тях. По този начин се спира начисляването на нови лихви и натрупването на по-големи борчове. Това беше един от проблемите на гражданите и бизнеса, защото досега редът беше друг - погасяваха се дългове по реда на тяхното възникване. Така хората си мислеха, че покриват текущи задължения, а парите в единната сметка потъваха за стари, понякога забравени борчове. Срещу тази схема вой наддаваха последователно синдикати, работодатели, а и физически лица.

Много от компаниите заради стари задължения се оказаха в един момент с блокирани сметки и не можаха да участват в обществени поръчки, посочи Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Другият проблем при единната данъчна сметка, че когато едно лице има да погасява и данъци, и осигуровки, то няма право да избере кой дълг първо да покрие. А все пак осигуровките са свързани с определени права.